

Återhämtningen fortsätter

Almegas tjänsteindikator, andra kvartalet 2021

Almegas tjänsteindikator är en kvartalsbaserad konjunkturindikator som belyser utvecklingen i den privata tjänstesektorn. Den ligger cirka två månader före SCB:s publicering av den faktiska tjänsteproduktionen och är en aktuell spegel av konjunkturläget i den privata tjänstesektorn som svarar för 52 procent av Sveriges BNP och 47 procent av sysselsättningen. Almega har publicerat tjänsteindikatorn varje kvartal sedan 2001.

Denna upplaga av tjänsteindikatorn har arbetats fram på Almega av Patrick Joyce och Staffan Johansson. Insamlingen av data avslutades den 17 juni 2021. För ytterligare upplysningar om det ekonomiska läget i den privata tjänstesektorn kontakta:

Patrick Joyce
Chefekonom Almega
Tel. 08-762 69 67, patrick.joyce@almega.se

Staffan Johansson
Analytiker Almega
Tel. 070 799 12 26, staffan.johansson@almega.se

Almega är de svenska tjänsteföretagarnas arbetsgivar- och intresseorganisation. Almega har cirka 11 000 medlemsföretag i nio förbund, som tillsammans representerar ett sextiototal branscher inom tjänstesektorn. Medlemsföretagen har drygt 550 000 anställda. Arbetsgivarförbunden arbetar med de frågor som rör respektive bransch. Förbunden bildar tillsammans Almega och ingår i Svenskt Näringsliv.

Almega Tjänsteförbunden	Medieföretagen
Almega Tjänsteföretagen	Säkerhetsföretagen
Innovationsföretagen	Tågföretagen
IT&Telekomföretagen	Vårdföretagarna
Kompetensföretagen	

Innehåll

1	Sammanfattning	4
2	Tjänstesektorn på väg tillbaka	6
2.1	Återhämtningen fortsätter.....	6
2.2	Branscher som säljer till företag går allt bättre	9
2.3	Branscher som säljer till hushåll har fortsatt svårt	12
2.4	Branscher som säljer till offentliga sektorn vänder upp.....	14
2.5	Inte fler konkurser än normalt	15
3	Vändpunkt nära på arbetsmarknaden.....	16
3.1	Sysselsättningen börjar öka	16
3.2	Anställningsplanerna mer optimistiska	19
3.3	Fler fall av arbetsbrist efter sommaren	22
3.4	Arbetslösheten är hög men har slutat öka	23
4	Tjänstepriserna på väg upp.....	25
4.1	Företagens försäljningspriser ökar igen	25
4.2	Konsumentpriserna ökar.....	27
5	Om tjänsteindikatorn	29

1 Sammanfattning

Tjänsteproduktionen fortsätter att öka men långsamt

Trots smittspridningen under vintern och våren har återhämtningen fortsatt i tjänstesektorn fast i långsam takt. I april i år var tjänsteproduktionen fortfarande 3,2 procent lägre än i januari 2020. Förväntningarna för framtiden är positiva. Almegas tjänsteindikator för det andra kvartalet pekar mot att produktionen i tjänstesektorn kommer att fortsätta att växa framöver.

Skillnaderna är dock stora mellan branscher. Företagstjänster som säljer till industri, bygg och på export växer stadigt medan flera av de tjänstebranscher som säljer hushåll fortfarande har stora problem.

Företagstjänster inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik föll kraftigt under början av Coronakrisen men har kommit tillbaka starkt. I april i år var produktionen 4,1 procent högre än i januari 2021. Uppgången har skett trots att exporten av affärstjänster ännu inte återhämtat sig efter krisen. De flesta företag i branschen förväntar sig ökad efterfrågan framöver.

Produktionen inom personaluthyrning, fastighetservice, resor och andra stödtjänster till företag rasade under våren 2020 men kom tillbaka något under vintern och våren. I april i år var den sammantagna produktionen inom branscherna 1,2 procent lägre än i januari 2020.

Trendbrottet är tydligast för bemanningsbranschen. Det första kvartalet 2021 var omsättningen i branschen 3,2 procent högre än ett år tidigare. Det var första gången på tre år som omsättningen i bemanningsbranschen ökade på årsbasis. Företagen ser optimistiskt på framtiden och över 70 procent av dem förväntar sig stigande efterfrågan framöver.

Informations- och kommunikationsföretagen klarade sig relativt bra under 2020.

Produktionen föll något under krisens första månader men ökade sedan snabbt igen. I april i år var produktionen 9,5 procent högre än i januari 2020. Exporten av IT-tjänster har kommit tillbaka och var det första kvartalet i år högre än ett år tidigare. Framtidsförväntningarna är goda. I maj förväntade sig 60 procent av datakonsulterna ökad efterfrågan framöver.

Bland tjänstebranscher som säljer till hushåll går återhämtningen långsamt. Inom hotell och restaurangbranschen var omsättningen i april i år fortfarande 31 procent lägre än i januari 2020. Inom kultur, nöje och fritid – biografier, teatrar, idrottsanläggningar, gym etc. – var omsättningen 19 procent lägre än i januari 2020.¹ Förväntningarna på framtiden är dock försiktigt positiva.

De privata utförarna av vård och omsorgstjänster påverkades först kraftigt negativt av virusets spridning när icke-akuta behandlingar ställdes in och äldre inte flyttade in på omsorgsboenden. Därefter har branschen till stor del återhämtat sig. I april i år var omsättningen inom privat driven vård och omsorg sju procent högre än i januari 2020. Siffror över antalet

---

¹ Säsongjusterat.

anställda inom branscher tyder på att privat driven vård expanderat under något under året medan produktionen inom den privata äldreomsorgen minskat.

Vändpunkt nära på arbetsmarknaden

Sysselsättningen i den privata tjänstesektorn har slutat att minska efter den kraftiga nedgången 2020. Almegas arbetsmarknadsindikator för det andra kvartalet pekar mot att sysselsättningen kommer att öka framöver.

Under det första kvartalet 2021 var antalet anställda i tjänstesektorn med 61 500 personer färre än under samma kvartal 2020. Det är liten förbättring jämfört med fjärde kvartalet 2020. De största jobbförlusterna inom Almegas branscher har inträffat inom privat vård och omsorg där de anställda blivit 20 000 personer färre det senaste året och inom uthyrning, fastighetsservice, resetjänster där antalet anställda har minskat med 7 200 personer.

Bland kunskapsintensiva företagstjänster inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik har sysselsättningen varit oförändrad under det senaste året. Inom information och kommunikation ökade antalet anställda med 7 600 personer under det senaste året.

I maj räknade företagen inom samtliga tjänstebranscher med att öka personalstyrkan framöver. Mest positiva var tekniska konsulter, konsulter företagsledning och datakonsulter där en majoritet av företagen räknar med att nyanställa den närmaste framtiden.

Ett annat tecken på att läget förbättrats är att korttidspermitteringarna i tjänstesektorn minskat kraftigt. År 2020 var 18 procent av de anställda i tjänstesektorn korttidspermitterade någon gång under året. Hittills i år är andelen bara två procent. Inom IT och telekom och bemanning har korttidspermitteringarna i princip upphört. Bland konsulter inom juridik, ekonomi, teknik och bland arkitekter har korttidspermitteringarna minskat kraftigt.

Tjänstepriserna ökar igen

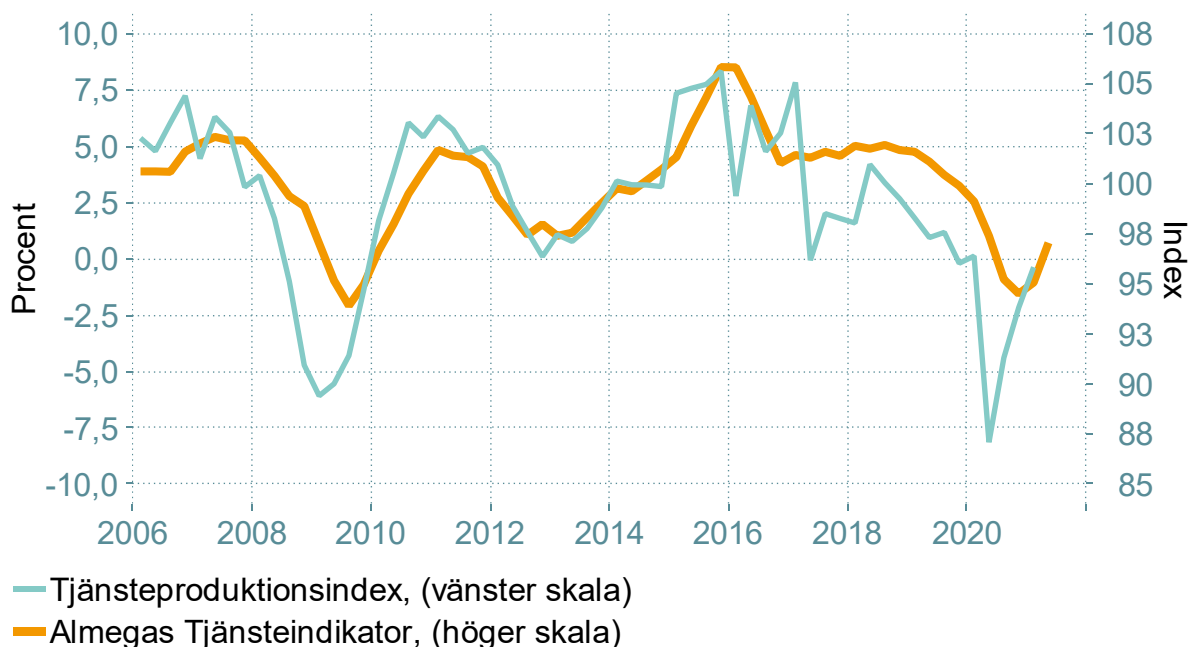
Under Coronakrisen dämpades försäljningspriserna på tjänster avsevärt och prisökningstakten föll från drygt 2 procent om året ner mot noll. Nu börjar dock tjänstepriserna återhämta sig. Under årets första kvartal ökade tjänsteföretagens försäljningspriser med 1,2 procent jämfört med kvartalet innan. Ökningen på årsbasis var 0,8 procent. Almegas prisindikator för det andra kvartalet tyder på att prisuppgången kommer att fortsätta.

2 Tjänstesektorn på väg tillbaka

2.1 Återhämtningen fortsätter

År 2020 innebar stora svängningar för tjänstesektorn. Under den första Coronavågen under det andra kvartalet föll tjänsteproduktionen med 8,2 procent jämfört samma kvartal året innan. Under det andra halvåret återhämtade sig sektorn och det fjärde kvartalet var produktionen 2,2 procent under nivån ett år tidigare. Trots den höga smittspridningen under vintern och våren har återhämtningen fortsatt. Under det första kvartalet i år var tjänsteproduktionen en procent lägre än samma kvartal 2020.² Almeegas tjänsteindikator tyder på att produktionen i tjänstesektorn kommer att fortsätta att växa under det andra kvartalet 2021.

Diagram 1: Almeegas tjänsteindikator för produktionstillväxten i den privata tjänstesektorn kvartal två 2021

Anm: Från 2015 räknas Ericsson som tjänsteföretag, vilket innebar ett tidsseriebrott mellan 2014 och 2015.

Källa: Almega, Konjunkturinstitutet, SCB, Macrobond.

Utvecklingen månad för månad under det senaste 18 månaderna är dramatisk. Spridningen av Coronaviruset ledde till tvär inbromsning för tjänstesektorn och industrin i mars och april 2020. I april 2020 var den säsongjusterade industriproduktionen 18 procent lägre än i januari och tjänsteproduktionen tio procent lägre. I maj och juni började en försiktig återhämtning. Industrin återhämtade sig betydligt snabbare än tjänstesektorn. En viktig förklaring är att industrin ökade sin produktion kraftigt under det tredje kvartalet för att leverera de order man inte kunde tillgodose under våren. Efter det har industriproduktionen ökat långsammare. Tillväxten i industriproduktionen hämmas delvis av brist på komponenter, andra

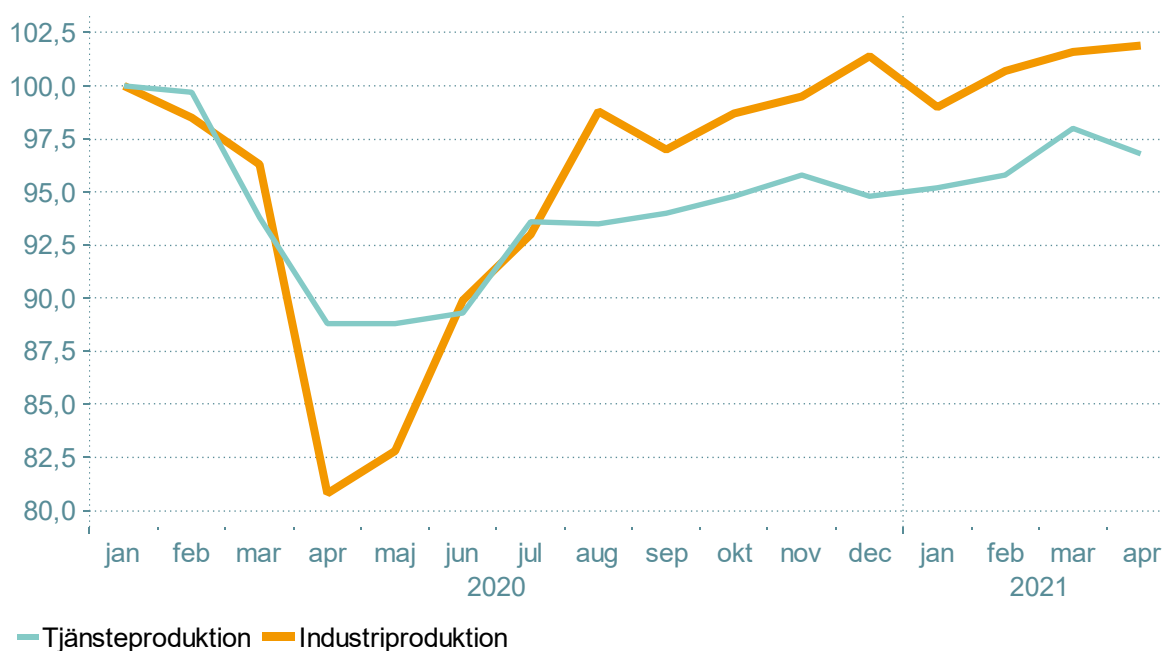
² Tjänsteproduktionen började dock falla redan under det första kvartalet 2020. I mars 2021 var den säsongrensade tjänsteproduktionen 2,0 procent lägre än i januari 2020. I april 2021 var den 3,2 procent lägre.

leveransstörningar och stigande priser på insatsvaror.³ I april var produktionen inom industrin – med hänsyn till säsongeffekter – 1,9 procent högre än i januari 2020.

Produktionen i tjänstesektorn har stigit under våren fast i långsam takt med stora skillnader mellan branscher där besöksnäringen, kultur och fritidstjänster och transportsektorn har haft det fortsatt svårt medan företagstjänster som säljer till industri och på export har utvecklats betydligt bättre. I april i år var tjänsteproduktionen fortfarande 3,2 procent lägre än i januari 2020.

Diagram 2: Produktionen i industrin och privata tjänstesektorn jan 2020 till april 2021

Säsong- och kalenderjusterat, Nivån jan 2020=100

Källa: SCB Produktionsvärdeindex

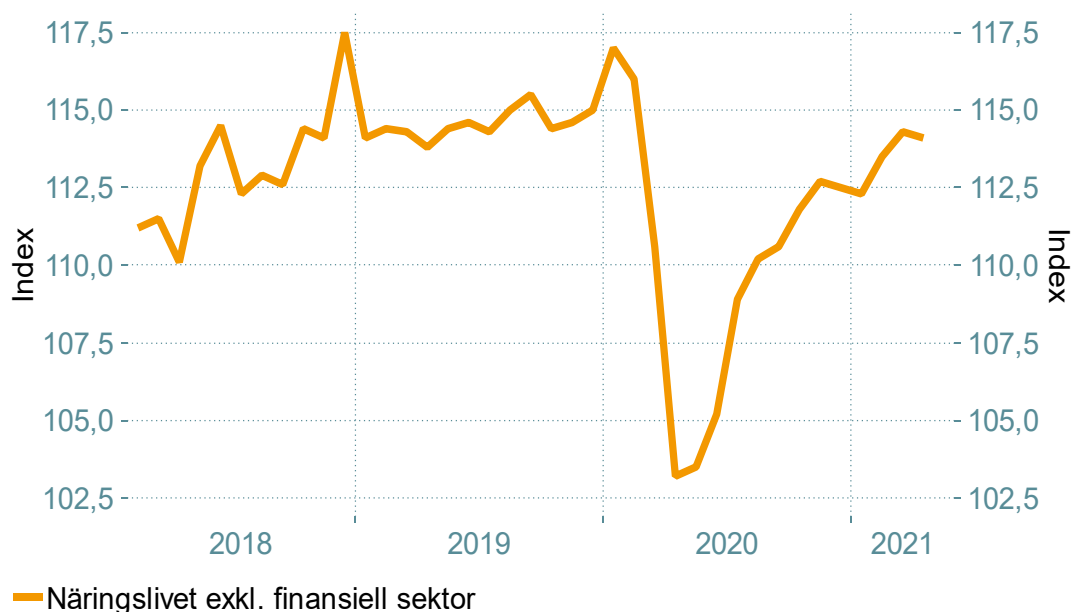
Anm: Privat tjänstesektor exklusive finansiell sektor.

Den långsamma återhämtningen innebär att den sammantagna produktionen i näringslivet i april – med hänsyn till säsongeffekter – fortfarande låg 2,4 procent under nivån i januari 2020.

³ Teknikföretagens konjunkturbarometer 8 juni [konjunkturbarometer-kvartal-2-2021.pdf](https://www.teknikforetagen.se/medlemsmaterial/konjunkturbarometer-kvartal-2-2021.pdf) (teknikforetagen.se)

Diagram 3: Produktionen i näringslivet, januari 2018 till april 2021

Säsongsrensats index

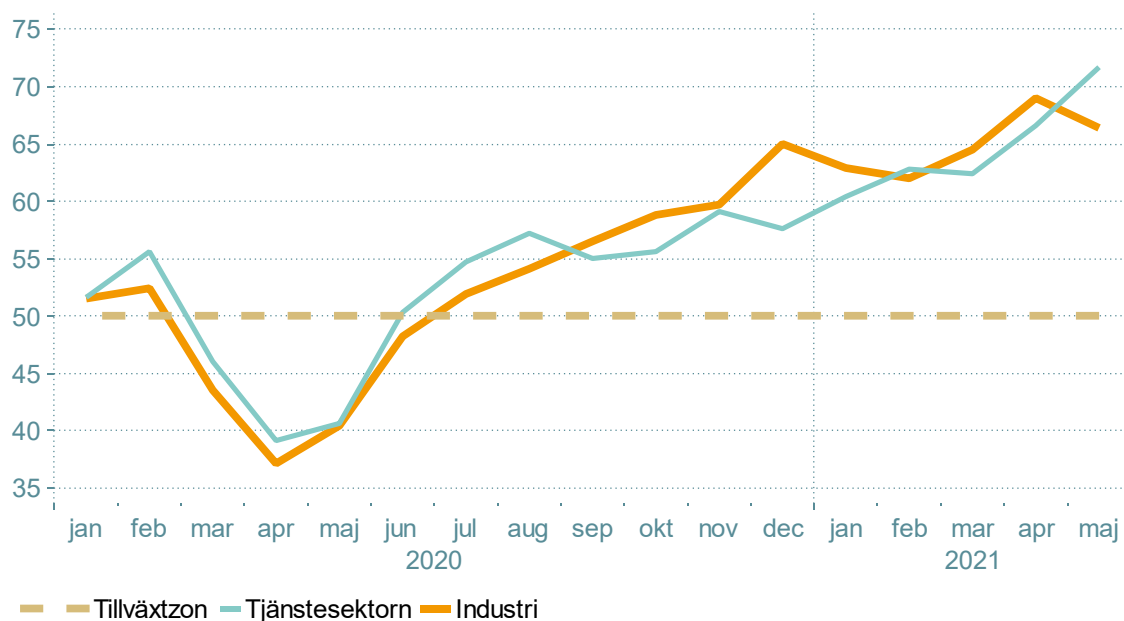

Källa: SCB Produktionsvärdesindex

Företagen inom tjänstesektorn har dock varit relativt optimistiska ända sedan sommaren. Inköpschefsindex (PMI) för privata tjänster har legat i tillväxtzonen (över 50) i Sverige varje månad sedan juli. Under våren har optimismen vuxit PMI för tjänstesektorn i april var 71,7 vilket är det högsta värdet under 15 år som indexet funnits. Inte ens under återhämtningen efter finanskrisen 2010 nådde PMI så höga nivåer. Det talar för en fortsatt stark utveckling i tjänstesektorn under sommaren och hösten.

Diagram 4: Inköpschefsindex för privata tjänster och industri i Sverige, jan 2020 till maj 2021

Säsongsrensats

Källa: Swedbank/Silf

2.2 Branscher som säljer till företag går allt bättre

Redan under 2019 försvagades efterfrågan på de flesta företagstjänster på grund av konjunkturedgången.⁴ När Coronakrisen slog till på allvar i mars drabbades branschen hårt. Företagstjänsterna återhämtade sig dock under hösten 2020 och utvecklingen under våren 2021 ser positiv ut.⁵ Produktionen av företagstjänster inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik var i april 2021 4,1 procent högre än i januari 2021 (se tabell 1).

Återhämtningen för dessa företagstjänster beror till stor del på att industriproduktionen ökat igen (se diagram 2). Byggsektorn – som också är en annan viktig beställare för delar av konsultbranschen – har hållit uppe produktionen under det senaste året. Bygginvesteringarna var oförändrade under 2020 och väntas öka med fyra procent i år.⁶ Exporten av affärstjänster är dock fortfarande svag efter Coronafallet. Det första kvartalet i år var exporten av affärstjänster nästan 18 procent lägre än det första kvartalet 2020.⁷

Sektorn ser optimistiskt på framtiden. I maj förväntade sig 60 procent av konsulter inom företagsledning att efterfrågan på deras tjänster skulle öka de närmste tre månaderna. Även arkitekter, tekniska konsulter samt juridiska och ekonomiska konsulter förväntade sig ökad efterfrågan framöver (se tabell 2).

Tabell 1: Produktionen i tjänstebranscher som främst säljer till företag

Förändring jämfört med januari 2020, säsong- och kalenderjusterat, procent

	2020				2021			
	Mars	Juni	Sept	Dec	Jan	Feb	Mars	April
Juridik, ekonomi, vetenskap och teknik	3,0	-5,5	-2,4	0,2	-2,0	-2,4	3,6	4,1
Information & kommunikation	-3,5	-2,4	-0,8	1,2	5,4	5,1	8,8	9,5
- Varav datakonsulter	-5,8	-1,0	1,4	2,3	8,2	7,5	9,2	i.u
Uthyrning, fastighetsservice, resetjänster, andra stödtjänster	-5,9	-13,0	-9,3	-6,3	-7,1	-6,3	-6,4	-1,3
Transport och magasinering	-8,5	-16,7	-13,3	-11,0	-15,1	-13,6	-11,1	-14,0
- Varav flygbolag	-52,8	-88,0	-79,6	-68,8	-81,9	-81,8	-81,6	i.u
Partihandel utom motor	-4,3	-5,1	0,6	-0,7	-1,0	-0,4	5,4	-1,2

Källa: SCB, tjänsteproduktionsindex

En undersökning från Innovationsföretagen, där tekniska konsulter, industrikonsulter och arkitektföretag ingår, bekräftar att framtidsförväntningarna är positiva i branschen. 49 procent av företagen tror att deras orderläge kommer att förbättras under det kommande halvåret

⁴ Till företagstjänster räknar Almegas förutom bolag inom ekonomi, juridik, vetenskap och teknik (SNI 69–75) även datakonsulter och telekombolag (SNI 61–63) samt bemanningsföretag, resetjänster med mera (SNI 77–82).

⁵ SCB, tjänsteproduktionsindex.

⁶ Byggföretagen, Byggkonjunkturen 30 mars 2021. [BK1_2021-1.pdf \(byggforetagen.se\)](#)

⁷ SCB, tjänstehandel, [Fortsatt Coronapåverkan i utrikeshandeln med tjänster första kvartalet 2021 \(scb.se\)](#)

jämfört med 43 procent för sex månader sedan. Mest optimistiska är industrikonsulterna där 76 procent tror på fler order. Industrikonsulterna drabbades hårdast av nedgången under 2020. 47 procent av arkitekterna tror på ökad ordergång och 38 procent av teknik konsulterna. Industrikonsulterna tror även att priserna på deras tjänster kommer att öka det närmaste halvåret medan övriga förväntar sig sjunkande priser.⁸

Produktionen av olika företagstjänster inom personaluthyrning, fastighetservice, resor och andra stödtjänster till företag, som bland annat städning och service, rasade under våren 2020 men återhämtade sig något under hösten och vintern. I april i år var den sammantagna produktionen inom branscherna 1,2 procent lägre än i januari 2020 (se tabell 2).

Siffror från Kompetensföretagen, där framför allt bemanningsföretag ingår, visade att nedgången bröts mot slutet av förra året och att utvecklingen vände uppåt under början av detta år. Det första kvartalet 2021 var omsättningen i branschen 3,2 procent högre än samma kvartal 2020. Det var första gången på tre år som omsättningen ökade på årsbasis. Omsättningen i branschen var 15 procent lägre än när den var som högst i början av 2018.⁹

Den största ökningen inom bemanning skedde inom uthyrning av personal för lager och logistik – chaufförer och lagerpersonal – som ökade med 21 procent jämfört med samma kvartal 2020. Uthyrning av personal inom industri och tillverkning – verkstadsarbetare, montörer och arbetare inom bygg och anläggning – ökade med nio procent. Dessa två områden står tillsammans för drygt hälften av bemanningsföretagens verksamhet. Uthyrningen av personal inom vård- och omsorg ökade med 27 procent jämfört med samma kvartal ett år tidigare medan uthyrning av personal inom IT, teknik och administration fortsatte att minska på årsbasis. För första gången på länge ökar omsättningen inom rekryteringstjänster på årsbasis. Omsättningen det första kvartalet i år var 20 procent högre än ett år tidigare vilket tyder på att läget på arbetsmarknaden är på väg att förbättras.¹⁰

Bemanningsföretagen drabbas tidigast av en nedgång i ekonomin och har haft fallande omsättning sedan mitten av 2018. Bemanningföretagen är också de första som har nytta av en uppgång i konjunkturen. Företagen inom personaluthyrning och arbetsförmedling ser optimistiskt på framtiden och över 70 procent av dem väntar att efterfrågan ska stiga den närmaste framtiden (se tabell 3).

Informations- och kommunikationsföretagen klarade sig relativt bra under 2020. Produktionen föll något under krisens första månader men ökade sedan snabbt igen. I april i år var produktionen – med hänsyn till säsongeffekter – 9,5 procent högre än i januari 2020 (se tabell 1). Även delbranschen datakonsulter har utvecklats starkt efter en kort nedgång under våren 2020. I april i år var produktionen 9,2 procent högre än i januari 2020. I maj förväntade sig 60 procent av datakonsulterna ökad efterfrågan framöver (se tabell 2).

---

⁸ Almega Innovationsföretagen (2021). [Investeringssignalen maj 2021: Arkitekt- och ingenjörsektorn tror på ljusare tider efter ett rekordtufft 2020 - Innovationsföretagen \(innovationsforetagen.se\)](#)

⁹ Almega Kompetensföretagen (2021). [Kompetensföretagens Kvartalsrapport 2021 Q1 \(almega.se\)](#)

¹⁰ Ibid

Exporten av tele-, data- och informationstjänster föll under det andra kvartalet 2020 men återhämtade sig sedan. Under det första kvartalet 2021 var exporten av dessa tjänster 13 procent högre än samma kvartal 2020. Sett över hela året 2020 var dock exporten av dessa tjänster sju procent lägre än 2019.¹¹

Tabell 2: Efterfrågan i tjänstebranscher som främst säljer till företag. Utfall tre månader bakåt och förväntningar tre månader framåt, maj 2021

Nettotal, säsongrensat

	Utfall feb	Utfall maj	Förväntningar från maj
Landtransporter	-9	17	24
Juridiska och ekonomiska konsulter	21	47	34
Konsulter företagsledning	-1	36	61
Arkitekter & tekniska konsulter	-4	27	38
Datakonsulter	21	41	63
Arbetsförmedling, bemanning mm	46	70	71
Övriga företagstjänster	-2	11	28

Källa: Konjunkturinstitutet

Säkerhetsföretagen drabbades av en tydligt minskad efterfrågan under den första delen av Coronakrisen när event ställdes in och verksamheten på flygplatser minskade kraftigt. Läget stabiliserades dock under slutet av 2020. Under våren har läget förbättrats och i april 2021 uppgav 50 procent av Säkerhetsföretagens medlemmar att efterfrågan ökat de senaste tre månaderna och 60 procent räknade med en fortsatt ökning de närmaste tre månaderna.¹²

Bland övriga tjänstebranscher som främst säljer till företag finns partihandeln till företag och transport- och magasineringsföretagen. Försäljningen i partihandeln föll i början av Coronakrisen med över tio procent. Försäljningen återhämtade sig dock snart. I april 2021 var produktionen en procent lägre än i januari 2020 (se tabell 1).

Inom transportbranschen är krisen fortfarande djup. Omsättningen i april i år var 14 procent lägre än i januari 2020.

Bland flygbolagen var omsättningen i mars i år 82 procent lägre än i januari 2020 (se tabell 1). Bland tågföretagen har godstransporterna påverkats negativt under vintern och våren av produktionsstörningar hos kunderna som bland annat berott på hög sjukfrånvaro och brist på containrar. Vinsterstörningar på grund av bristande snöröjning skapade problem för godstransporterna under det första kvartalet i år. Under slutet av det andra kvartalet syns dock tecken till en tydlig återhämtning med ökade volymer av godstransporter inom samtliga segment.¹³

¹¹ SCB, [Utrikeshandel med tjänster \(scb.se\)](https://www.scb.se/utrikeshandel-med-tjanster)

¹² Almega Säkerhetsföretagen (2021) Konjunkturbarometer, april. [konjunkturbarometer-april-2021.pdf \(almega.se\)](https://www.almega.se/konjunkturbarometer-april-2021.pdf)

¹³ Ekonomiska läget för Tågforetagens medlemmar, juni 2021.

2.3 Branscher som säljer till hushåll har fortsatt svårt

Tjänstbranscher som säljer till hushåll drabbades hårdast av restriktionerna mot spridningen och förändrade beteenden hos konsumenterna. För vissa av branscherna blev nedgången mycket kraftig och långvarig. I princip hann branscherna aldrig återhämta sig från den första vågen innan effekterna av den andra och tredje vågen av smittspridning sköljde över dem.

Hushållens konsumtion föll med nästan tio 9,5 procent under det andra kvartalet 2020. Mot slutet av 2020 återhämtade sig konsumtionen betydligt men låg ändå fyra till fem procent under nivån ett år tidigare. Under det första kvartalet 2021 har återhämtningen fortsatt och hushållens konsumtion var 1,1 procent lägre än under det första kvartalet 2020.¹⁴ Under april föll dock hushållens konsumtion tillbaka något.¹⁵

Det första kvartalet i år var konsumtionen av hotell och restaurangtjänster 28 procent lägre än ett år tidigare och 34 procent lägre än samma kvartal 2019. Konsumtionen av transporter och fordon som föll under 2020 har återhämtat sig. Under första kvartalet i år var konsumtionen 5,7 procent högre än samma kvartal 2020 och 1,7 procent högre än samma kvartal 2019.¹⁶

Tabell 3: Produktionen i tjänstbranscher som främst säljer till hushåll

Förändring jämfört med januari 2020, säsong- och kalenderjusterat, procent

	2020				2021			
	Mars	Juni	Sept	Dec	Jan	Feb	Mars	April
Hotell och restaurang	-31,0	-41,2	-24,1	-44,7	-34,6	-34,2	-35,6	-31,0
Kultur, nöje och fritid samt annan service	-18,1	-12,8	-17,9	-19,1	-18,9	-16,0	-19,2	-19,1
Detaljhandel utom motor	-7,0	-4,7	-2,5	-5,7	-1,9	-0,5	0,9	0,2
Motorhandel	-3,8	-5,5	0,2	-1,8	-0,9	0,4	8,4	-0,9
Fastighetsbolag och fastighetsförvaltare	-4,3	-4,2	-4,2	-2,7	-3,9	-3,9	-1,0	-4,0

Källa: SCB, tjänsteproduktionsindex

Anm: Fastighetsbolag och fastighetsförvaltare säljer tjänster både till hushåll och företag

Hotell och restaurangbranschens omsättning föll till hälften under de första månaderna efter Coronabrottet. Efter en tillfällig förbättring under sommaren skedde en ny nedgång under hösten och vintern. I april i år var omsättningen 31 procent lägre än i januari 2020 – med hänsyn till säsongskillnader. Branschen ser något mer optimistiskt på framtiden än tidigare (se tabell 4). I Konjunkturinstitutets extramätning av läget bland företag i början av juni svarade

¹⁴ Konsumtionen det första kvartalet 2021 var 1,8 procent lägre än samma kvartal 2019. [Hushållens konsumtionsutgifter \(ENS2010\) efter ändamål COICOP. Kvartal 1980K1 - 2021K1. PxWeb \(scb.se\)](#)

¹⁵ [Minskad hushållskonsumtion i april 2021 \(scb.se\)](#)

¹⁶ [Hushållens konsumtionsutgifter \(ENS2010\) efter ändamål COICOP. Kvartal 1980K1 - 2021K1. PxWeb \(scb.se\)](#)

38 procent av företagen inom hotell och restaurang att de tappat minst hälften av sin omsättning jämfört med normalt. I april var andelen 64 procent.¹⁷

Inom kultur, nöje och fritid – som rymmer museiverksamhet, teaterverksamhet, sportanläggningar, gym och dylikt – föll omsättningen åter under hösten och vintern efter en kort återhämtning under sommaren. I april var omsättningen 19 procent lägre än i januari 2020.

Motorhandeln drabbades hårt under början av krisen men därefter har dock läget förbättrats betydligt. I april var omsättningen i branschen i princip tillbaka på samma nivå som i januari 2020

Detaljhandelns försäljning föll kraftigt i början av krisen men återhämtade sig under hösten och vintern. I april i år låg försäljningen på samma nivå som i januari 2020. I början av krisen minskade försäljningen i sällanköpshandeln medan den ökade i dagligvaruhandeln. Därefter har dock försäljningen i sällanköpshandeln utvecklats bättre frånsett julhandeln.¹⁸

I Konjunkturinstitutets extramätning i början av juni uppgav 15 procent av företagen inom sällanköpshandeln att de förlorat minst en fjärdedel av sin omsättning jämfört med normalt. I mars var andelen 23 procent. Detaljhandeln på internet har däremot utvecklats starkt under året. I Konjunkturinstitutets extramätningar uppger tre av fem företag inom internethandeln att deras försäljningen varit högre än normalt under hela krisen.¹⁹

Tabell 4: Efterfrågan i tjänstebranscher som främst säljer till hushåll. Utfall tre månader bakåt och förväntningar tre månader framåt, maj 2021

Nettotal, säsongsrensat

	Utfall feb	Utfall maj	Förväntningar från maj
Researrangörer och resebyråer	-52	23	4
Hotell och restaurang	-69	9	12
Fastighetsförvaltare	-5	39	-2

Källa: Konjunkturinstitutet

Anm: Fastighetsförvaltning säljer tjänster både till hushåll och företag.

Fastighetsbolag och fastighetsförvaltare har tappat i omsättning under krisen. I januari 2021 var produktionen i branschen tre procent lägre än ett år tidigare.

För reseföretag fortsätter den djupa krisen. I början av mars svarade 93 procent av företagen att de tappat minst hälften av sin omsättning jämfört med normalt. Andelen har legat mellan 90 och 100 procent ända sedan krisen började.²⁰

¹⁷ Konjunkturinstitutet, extramätning företag, 15 juni. [Liten ökning i omsättningen i näringslivet - Konjunkturinstitutet](#)

¹⁸ SCB, [Detaljhandelns försäljning, förändring från föregående period. Månad 2001M01 - 2021M01. PxWeb \(scb.se\)](#)

¹⁹ Konjunkturinstitutet, extramätning företag, 15 juni. [Liten ökning i omsättningen i näringslivet - Konjunkturinstitutet](#)

²⁰ Ibid.

För tåg företagen har smittspridning fortsatt att kraftigt hämma persontrafiken under första halvåret 2021. Tåg företagen har sedan pandemins inledning begränsat hur många sittplatser de säljer till varje avgång. Förordningen om att högst hälften av biljetterna får säljas på långväga resor har begränsat företagets intäkter ytterligare.²¹ Tåg företagen har därför tvingats till kraftfulla åtgärder för att minska sina kostnader vilka har fått effekt. Regeringens besked om sänkta banavgifter för tågtrafiken är ett viktigt bidrag till den framtida återhämtningen inom sektorn.²²

2.4 Branscher som säljer till offentliga sektorn vänder upp

Den privata utbildningsbranschen påverkades negativt av Corona under de första månaderna. Därefter har dock branschen som helhet återhämtat sig. I april i år låg omsättningen – efter hänsyn till säsongeffekter – något högre än före Coronautbrottet.

De privata utförarna av vård och omsorgstjänster påverkades initialt kraftigt av virusets spridning. Orsakerna var flera. Äldre avstod hemtjänst och väntade med att flytta in på äldreboenden. Icke akuta behandlingar inom specialistvården sköts på framtiden och verksamheten inom företagshälsovården minskade.²³

Under vintern och våren har branschen till stor del återhämtat sig. Trots den betydande smittspridningen under vintern upprätthölls specialistvården i högre utsträckning än tidigare. Detta till trots finns stort uppdämt vårdbehov som kommer behöva arbetas bort under lång tid framöver. Privata vårdgivare har vidare i flera regioner fått stora uppdrag för vaccineringen av befolkningen. I april i år var den totala omsättningen inom vård och omsorg – med hänsyn till säsongeffekter – nästan sju procent högre än före Coronautbrottet.

Tabell 5: Produktionen i tjänstebanscher som främst säljer till offentliga sektorn

Förändring jämfört med januari 2020, säsong- och kalenderjusterat, procent

	2020				2021			
	Mars	Juni	Sept	Dec	Jan	Feb	Mars	April
Vård och omsorg	-3,2	-6,1	-1,6	1,1	0,6	1,7	2,5	6,7
Utbildning	-3,9	-2,4	-1,8	-1,1	-0,5	0,7	0,7	0,5

Källa: SCB, tjänsteproduktionsindex

Inom den privata äldreomsorgen är däremot fortfarande aktiviteten lägre än före krisen.²⁴ Siffror över antalet anställda inom privat driven vård och omsorg tyder på att det är omsorgsverksamheterna – sannolikt för äldre – som minskat i omfattningen medan privat driven vård expanderat något under det senaste året. (se avsnitt 3.1).

²¹ Förordningen gäller buss- och tågresor längre än 15 mil och gäller från 14 februari till 14 augusti.

²² Ekonomiska läget för Tåg företagens medlemmar, juni 2021.

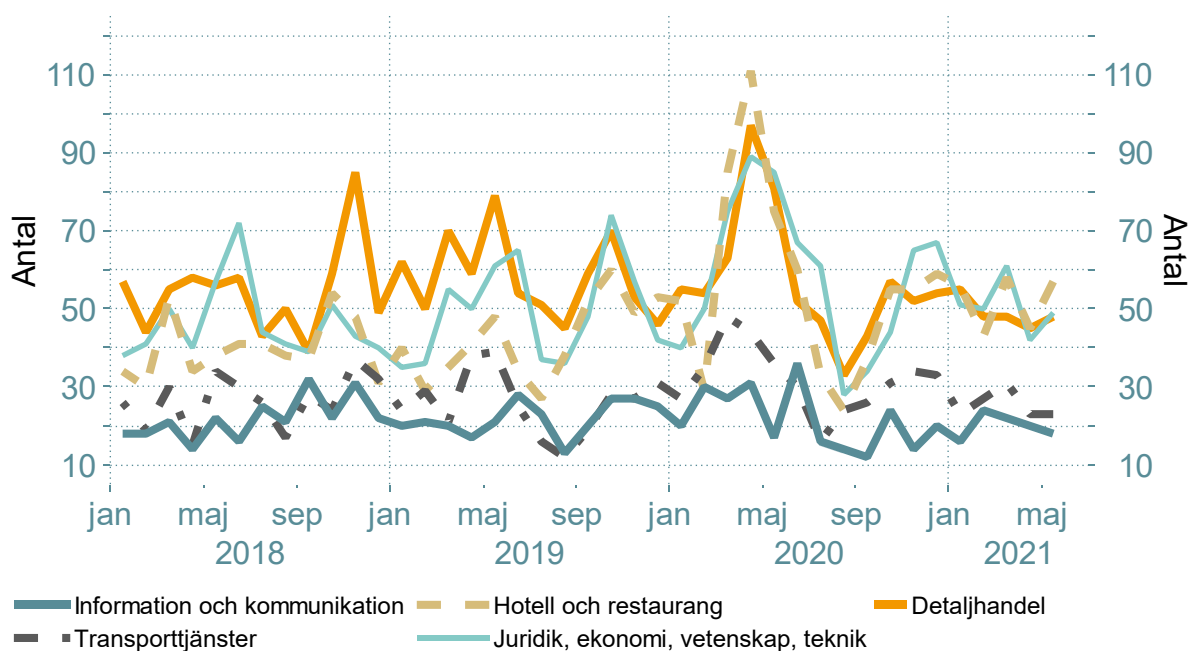
²³ Almega Vårdföretagarna. Effekter av pandemin. Medlemsenkät oktober 2020.

²⁴ Almega Vårdföretagarna.

2.5 Inte fler konkurser än normalt

Under våren 2020 ökade antalet konkurser inom tjänstesektorn och toppen nåddes i april 2020. Därefter minskade antalet konkurser och antalet har därefter legat på samma nivå som före krisen (se diagram 5). 6 400 anställda inom tjänstesektorn berördes av konkurser i mars och april 2020, vilket var drygt dubbelt så många som normalt. Därefter har dock antalet berörda minskat till normala nivåer igen.²⁵ Mellan mars och juni minskade även andelen tjänsteföretag som själva bedömde att det fanns en risk för att de skulle avvecklas. Minskningen var tydligast inom hotell och restauranger.²⁶

Diagram 5: Konkurser i tjänstebranscher, januari 2018 till maj 2021

Källa: UC via Macrobond

En förklaring till att en konkursvåg har kunnat undvikas är olika statliga stödinsatser som stöd till korttidsarbete och att företag fått anstånd med skattebetalningar. I april 2021 uppgick de samlade skatteanstånden till 47 miljarder kronor. I de flesta branscher är skatteanstånden små i förhållande till företagets rörelseresultat men i vissa branscher är andelen oroväckande hög. Enligt en undersökning av Svenskt Näringsliv uppgick skatteanstånden till företag inom hotell och restaurang till 40 procent av branschens rörelseresultat 2019. Inom personaluthyrning, resetjänster och andra stödtjänster till företag uppgick anstånden till 15 procent av rörelseresultatet. Det är sannolikt bland reseföretagen där anstånden är störst.²⁷

²⁵ Ökningen i mars och april 2020 berodde främst på konkurser inom detaljhandel och hotell och restaurang. [Statistikdatabasen \(scb.se\)](https://www.scb.se/statistikdatabasen)

²⁶ Konjunkturinstitutet, extramätning företag, 15 juni 2021. [Liten ökning i omsättningen i näringslivet - Konjunkturinstitutet](#)

²⁷ Svenskt Näringsliv (2021) [Rapport Återstartsfinansiering korr1.pdf](#)

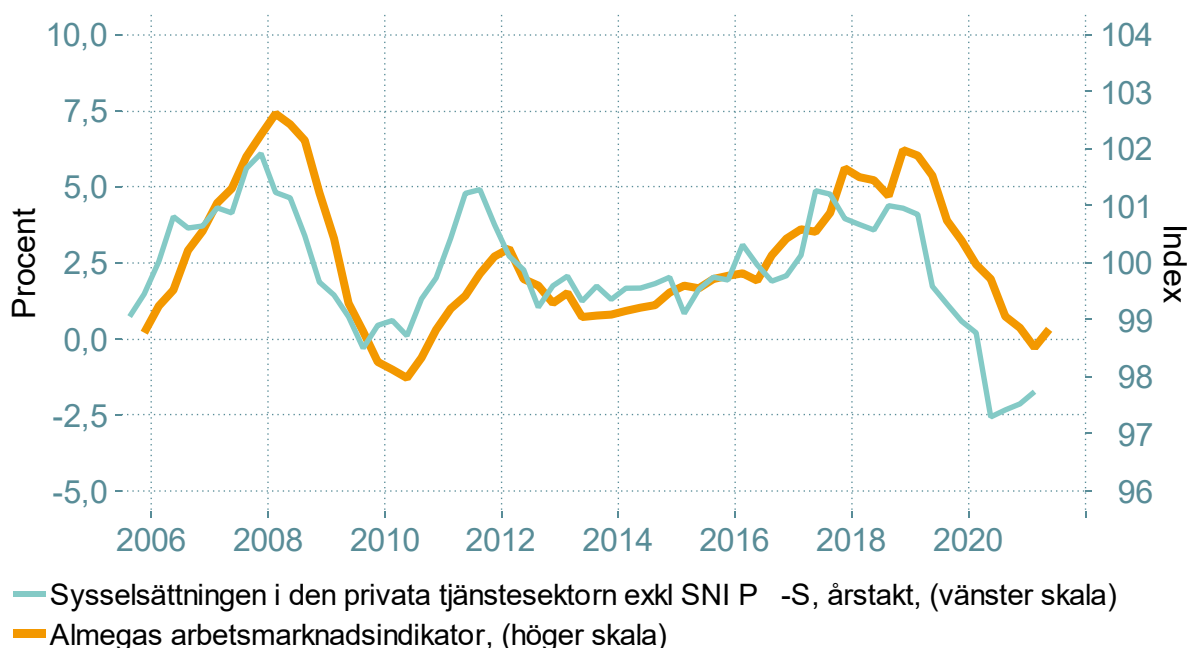

3 Vändpunkt nära på arbetsmarknaden

3.1 Sysselsättningen börjar öka

Coronapandemin har kostat jobb i den privata tjänstesektorn. Det första kvartalet i år var sysselsättningen i tjänstesektorn 61 500 personer, eller 2,7 procent, lägre än under samma kvartal 2020 (se tabell 6). Nedgången i sysselsättning har dock bromsat in jämfört med raset under 2020. Enligt Almeegas arbetsmarknadsindikator kommer sysselsättningen att börja stiga i den privata tjänstesektorn under det andra kvartalet i år även om det sker från en låg nivå.

Diagram 6: Almeegas arbetsmarknadsindikator för sysselsättningstillväxten i privat tjänstesektor, kvartal två 2021

Källa: Almega, SCB, Macrobond

Jobbförlusterna i tjänstesektorn är koncentrerade till ett par särskilt drabbade branscher. Två tredjedelar av de jobb som försvunnit i tjänstesektorn det senaste året fanns inom hotell och restaurang. Där minskade sysselsättningen med 40 500 personer, eller nästan 25 procent, under det första kvartalet jämfört med ett år innan (se tabell 6).

Inom privat vård och omsorg minskade antalet anställda med 20 000 personer, eller åtta procent, under det första kvartalet i år jämfört med samma period ett år tidigare. Detta beror helt och hållet på att antalet anställda på vårdhem och omsorgsboende minskat med 24 500 personer. Detta beror med stor sannolikhet på att äldre undvikit att flytta på äldreboenden under pandemin. Inom privat hälso- och sjukvård har antalet anställda istället ökat det senaste året. Att sysselsättningen inom privat driven vård och omsorg fortsätter att minska är oväntat eftersom produktionen ökade kraftigt under det första kvartalet i år efter en nedgång under 2020 (se avsnitt 2.4).

Inom kultur, nöje och fritid som bland annat rymmer teatrar, biografier, nöjesanläggningar och nöjesparker blev antalet anställda 5 900 personer, eller 14 procent, färre under det första kvartalet i år jämfört med samma period året innan. Fallet har bromsat in i viss utsträckning men branschen är fortsatt hårt drabbad av att många nöjesinrättningar tvingats hålla stängt eller haft stora begränsningar i sina verksamheter.

Bland transportföretagen minskade antalet anställda med 8 400 personer, eller nästan fyra procent, under samma period. Värst drabbade är flygbolag och rederier där antalet anställda minskat med nästan 24 procent. Inom transportföretagen går post- och kurirföretag mot strömmen och antalet anställda ökade med nästan fem procent, sannolikt beror det på det tillväxten inom internethandeln under det senaste året (se avsnitt 2.3).

Tabell 6: Anställda inom den privata tjänstesektorn kvartal fyra 2020 och kvartal ett 2021
Förändring jämfört med motsvarande period året innan

Bransch	Kvartal 4	Förändring procent	Kvartal 1	Förändring procent
Privat tjänstesektor, därav:	-63 775	-2,7	-61 416	-2,7
G Handel	3 446	0,6	11 324	2,0
H Transport och magasinering	-10 318	-4,5	-8 444	-3,7
I Hotell- och restaurangverksamhet	-39 897	-22,7	-40 537	-24,6
J Information och kommunikation	7 450	3,6	7 615	3,4
K Kreditinstitut- och försäkringsverksamhet	1 052	1,1	857	0,9
L Fastighetsverksamhet	433	0,6	2 599	3,7
M Juridik, ekonomi, vetenskap och teknik	591	0,2	1 168	0,4
N Uthyrning, fastighetsservice, resetjänster	-4 062	-1,5	-7 160	-2,6
- Varav personaluthyrning, rekrytering	-7 534	-8,3	-4 964	-5,8
- Varav bevakning och säkerhetstjänst	-1 065	-3,6	-1 266	-4,3
P Utbildning	272	0,3	-1 370	-1,5
Q Vård och omsorg; sociala tjänster	-14 382	-5,9	-20 020	-8,2
- Varav vårdhem och bostäder med omsorg	-20 552	-12,2	-24 487	-14,6
R Kultur, nöje och fritid	-6 557	-15,3	-5 867	-14,1
S Annan serviceverksamhet	-1 802	-4,6	-1 581	-4,2

Källa: SCB kortperiodisk sysselsättningsstatistik

Inom företagstjänster har antalet anställda minskat kraftigt i vissa branscher medan andra har lyckats behålla sin personal.

Inom personaluthyrning, fastighetsservice och resetjänster minskade antalet anställda med 7 200 personer, eller 2,6 procent, under det första kvartalet i år jämfört med ett år tidigare. Utvecklingen skilde sig kraftigt mellan delbranscherna. Inom resetjänster minskade antalet anställda med 2 200 personer eller nästan 28 procent jämfört med första kvartalet 2020. Det var en ännu större minskning än under det fjärde kvartalet 2020.

Inom personaluthyrning och rekrytering har läget däremot ljusnat. Antalet anställda var 5 000 färre, eller nästan sex procent, det första kvartalet i jämfört med ett år tidigare men det var en mindre nedgång på årsbasis än kvartalet innan. Bemanningsföretagen har haft en positiv utveckling under årets första kvartal (se avsnitt 2.2).

Fastighetservice, som bland annat sanerar lokaler, har till skillnad från andra, haft en god utveckling under det senaste året. Under det första kvartalet i år var antalet anställda 2 100 personer, eller nästan tre procent, högre än ett år tidigare.

Bland de kunskapsintensiva konsulttjänsterna inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik var sysselsättningen sammantaget i princip oförändrad på årsbasis under det första kvartalet. Antalet anställda har ökat med 1 200 personer eller 0,5 procent under det senaste året. Antalet anställda inom juridik och ekonomi har blivit 1 600 fler. Bland arkitekter och tekniska konsulter ökade antalet anställda med 2 200 personer medan företagskonsulterna blivit 2 200 färre under det senaste året.

Sysselsättningen inom information och kommunikation fortsätter att utvecklas bra. Det första kvartalet i år var antalet anställda 7 600 personer, eller 3,5 procent, fler än samma period året innan. Ökningen förklaras nästan helt av att datakonsulterna blivit 6 300 personer fler under perioden.

Ljusningen på arbetsmarknaden märks tydligt i siffrorna över antalet personer som varit korttidspermitterade sedan pandemin började. År 2020 var 371 000 anställda i den privata tjänstesektorn korttidspermitterade någon gång under året. Det motsvarade 18 procent av de anställda inom sektorn. I år har hittills bara 39 000 personer – två procent av de anställda inom tjänstesektorn – varit korttidspermitterade någon gång.

Korttidspermitteringarna har i princip upphört inom Information och kommunikation och bemanningsbranschen. Bland konsulter inom juridik, ekonomi, teknik och bland arkitekter har permitteringarna minskat kraftigt. Inom resetjänster har permitteringarna minskat men långt ifrån upphört.

Drygt hälften av de personer i tjänstesektorn som varit korttidspermitterade under 2021 är anställda inom hotell och restaurang, handel och kultur- och fritidstjänster. Även inom dessa branscher har antalet permitterade minskat kraftigt men nästan var tionde anställd inom hotell och restaurang och kultur och fritid har varit permitterad under någon period i år. De korttidspermitterade inom hotell och restaurang har blivit 52 000 färre sedan förra året men antalet anställda inom branschen har minskat med drygt 40 000 personer under samma tid.

Tabell 7: Korttidspermitterade någon period under 2020 och 2021 inom privat tjänstesektor
Antal och andel i procent

Bransch	2020	Andel 2020	2021	Andel 2021
Privat tjänstesektor totalt	371 168	17,9	39 327	1,9
G Handel	106 667	18,5	7 789	1,3
H Transport och magasinering	32 930	15,0	1 806	0,8
I Hotell- och restaurangverksamhet	64 059	51,6	11 734	9,4
J Information och kommunikation	19 980	9,4	956	0,4
M Juridik, ekonomi, vetenskap och teknik	60 648	20,7	5 714	1,9
N Uthyrning, fastighetservice, resetjänster	30 976	12,0	2 995	1,2
- Varav personaluthyrning, rekrytering	11 269	14,0	428	0,5
- Varav bevakning och säkerhetstjänst	1 825	6,5	110	0,4
P Utbildning	5659	6,3	956	1,1
Q Vård och omsorg; sociala tjänster	20 463	9,1	1 198	0,5
- Varav vårdhem och bostäder med omsorg	579	0,4	100	0,1
R Kultur, nöje och fritid	18 792	52,6	3 425	9,6
S Annan serviceverksamhet	10 994	30,5	2 754	7,6

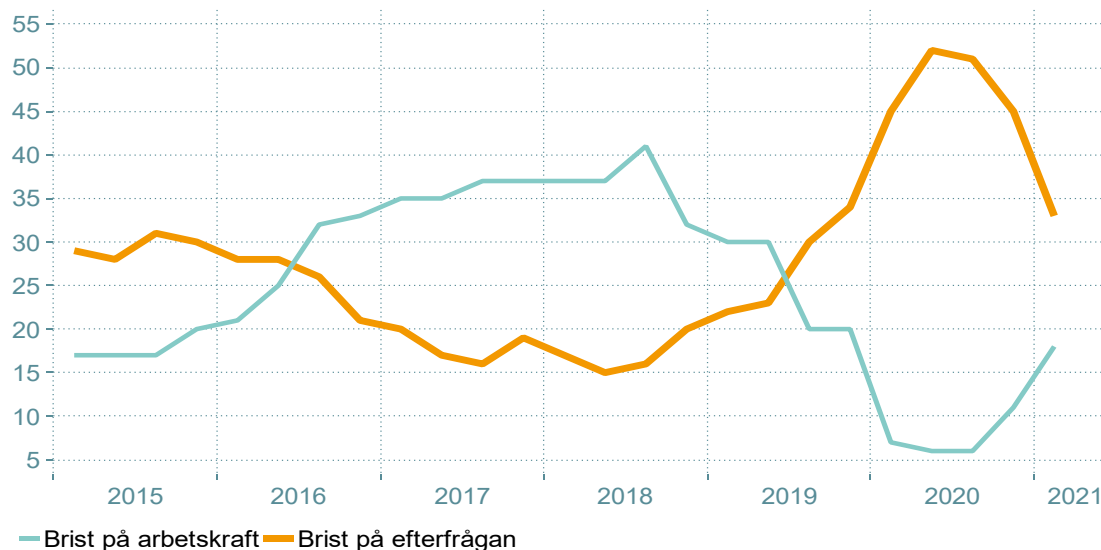
Källa: Tillväxtverket, Uttag korttidsarbete, 14 juni

3.2 Anställningsplanerna mer optimistiska

Bristen på personal som varit det största hindret för tjänsteföretagen de senaste tre åren försvann tillfälligt under pandemin men börjar nu öka igen. Under årets första kvartal uppgav 18 procent av de privata tjänsteföretagen att brist på personal var det största hindret i deras verksamhet. Det är en tydlig ökning jämfört med föregående kvartal. Fortfarande är brist på efterfrågan det största problemet för tjänsteföretagen men andelen minskar (se diagram 7).

Diagram 7: Det största hindret för tjänsteföretagens verksamhet första kvartalet 2016 till första kvartalet 2021

Procent säsongrensad

Källa: Konjunkturinstitutet

Ett annat tecken på att läget på arbetsmarknaden börjar förbättras är att omsättningen bland företag som säljer rekryteringstjänster steg kraftigt på årsbasis under det första kvartalet i år. Uppgången var 20 procent på årsbasis.²⁸

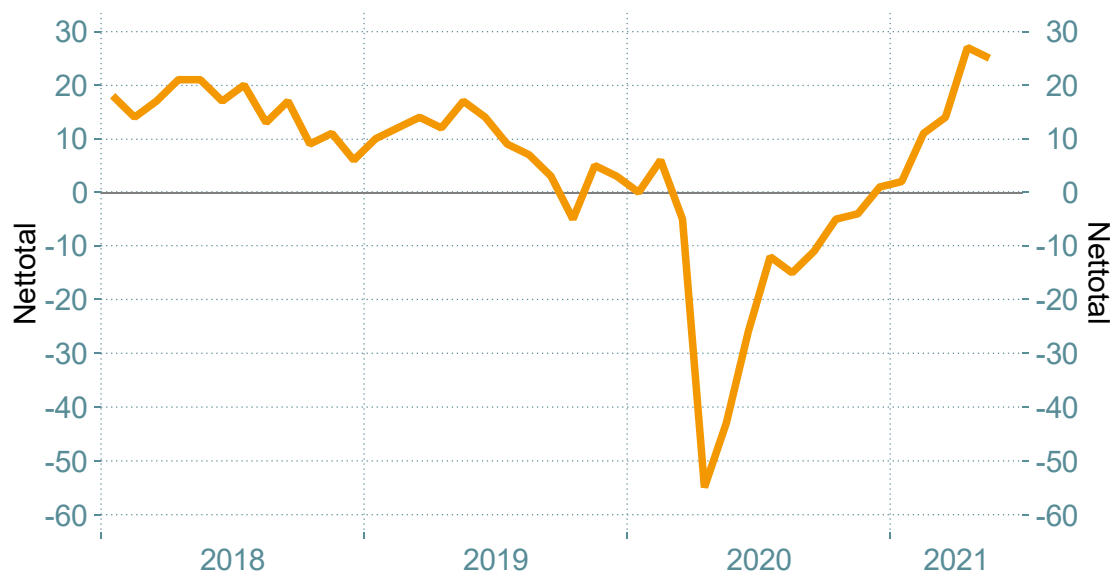
Tjänsteföretagen tappade helt intresset för att anställa i mars 2020 (se diagram 8). Efter sommaren och hösten 2020 har dock läget ljusnat. Andelen företag som räknar med att minska personalstyrkan har sjunkit betydligt och allt fler räknar med att öka antalet anställda framöver. Under de fem första månaderna i år har anställningsplanerna gradvis blivit mer optimistiska. I maj räknade 37 procent av tjänsteföretagen med att öka personalstyrkan de kommande tre månaderna och 13 procent med att minska den. 50 procent av tjänsteföretagen räknade med att hålla personalstyrkan oförändrad.²⁹

²⁸ Almega Kompetensföretagen (2021). [Kompetensföretagens Kvartalsrapport 2021 Q1 \(almega.se\)](https://www.almega.se/kompetensforetagens-kvartalsrapport-2021-q1)

²⁹ Normalt svarar hälften av företag att de planerar att hålla en oförändrad personalstyrka. Konjunkturinstitutets månadsbarometrar. <https://www.konj.se/publikationer/konjunkturbarometern/indikatorer-i-konjunkturbarometern.html>

Diagram 8: Tjänsteföretagens anställningsplaner. Förväntningar tre månader framåt, januari 2018 till maj 2021

Nettotal säsongrensad

Källa: Konjunkturinstitutet, Macrobond.

Anm: Nettotalet är andelen företag som planerar att öka sin personalstyrka minus andelen som planerar att minska den.

I maj i år var tjänstebranscherna överlag optimistiska om sin personalsituation. I princip alla branscher såg mer ljus på framtiden än de gjorde i februari. Landtransporter och hotell- och restaurang som i februari räknade med att fortsätta minska sin personal räknade i maj istället med att nyanställa. Till och med reseföretagen, som var mycket pessimistiska i februari såg något mer ljus på framtiden i maj.

Förväntningarna om nyanställningar är fortsatt goda bland datakonsulter och har förbättrats kraftigt inom arbetsförmedling och bemanning. Även bland företagskonsulter, arkitekter och tekniska konsulter förväntar sig fler företag att nyanställa framöver.

En undersökning bland Innovationsföretagen där arkitekter, tekniska konsulter och industrikonsulter ingår visar att företagen förväntar sig att nyanställa under det närmaste halvåret. 71 procent av industrikonsulterna räknar med att öka personalstyrkan. Bland teknikkonsulter räknar 46 procent med att anställa fler och bland arkitekter 38 procent.³⁰

³⁰ Almega Innovationsföretagen (2021) [Investeringsignalen maj 2021: Arkitekt- och ingenjörsektorn tror på ljusare tider efter ett rekordtufft 2020 - Innovationsföretagen \(innovationsforetagen.se\)](#)

Tabell 8: Antalet anställda i olika tjänstebranscher. Förväntningar tre mån framåt, februari och maj 2021

Nettotal säsongsrensats

Bransch	Februari	Maj
Tjänstesektorn	11	25
Landtransport	-6	12
Hotell och restauranger	-1	35
Datakonsulter	38	54
Finans- och försäkringsverksamhet	10	6
Fastighetsförvaltning	11	26
Juridiska och ekonomiska konsulter	3	29
Konsulter företagsledning	39	58
Arkitekter	20	44
Tekniska konsulter	37	54
Arbetsförmedling, bemanning	43	67
Researrangörer	-34	4

Anm: Nettotalet är andelen företag som planerar att öka sin personalstyrka minus andelen som planerar att minska den.

Källa: Konjunkturinstitutet

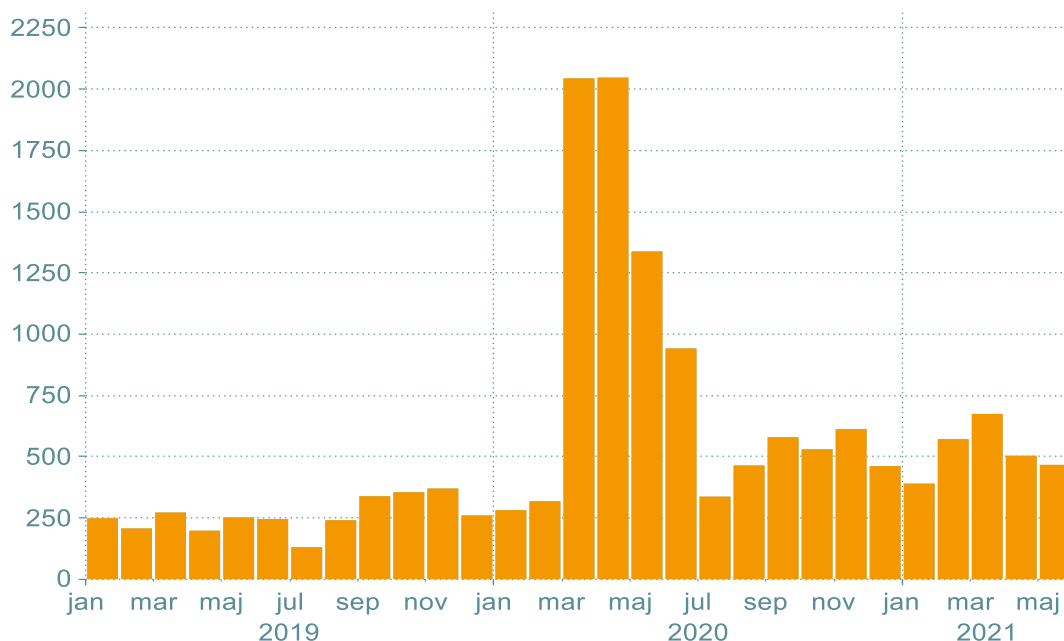
3.3 Fler fall av arbetsbrist efter sommaren

Ett annat tecken på hur arbetsmarknaden utvecklas inom tjänstesektorn är antalet rådgivningar hos Almega om personalneddragningar.

Under 2019 hanterade Almeegas rådgivningstjänst mellan 200 och 300 förfrågningar om arbetsbrist och driftsinskränkningar i månaden. I mars och april 2020 ökade antalet förfrågningar om arbetsbrist till över 2 000 per månad. Sedan dess har antalet rådgivningar om arbetsbrist minskat. Efter sommaren 2020 har Almega hanterat cirka 400 - 700 rådgivningar om arbetsbrist varje månad fram till maj 2021. Det är dubbelt så många ärenden per månad än under 2019 men långt ifrån nivån under våren 2020 (se diagram 9).

Diagram 9: Almeegas rådgivningar om arbetsbrist och driftinskränkning, januari 2019 till maj 2021

Ärenden per månad

Källa: Almega

3.4 Arbetslösheten är hög men har slutat öka

De lediga platserna blir fler. I maj i år fanns 104 000 kvarstående lediga platser på Arbetsförmedlingen. Det var 40 000 fler än ett år tidigare men 16 000 färre än i februari. Antalet lediga platser föll snabbt under våren och sommaren 2020 men har ökat stadigt under hösten och vintern 2020 och våren 2021.³¹

Redan under 2019 hade arbetslösheten börjat öka på grund av konjunkturedgången. Åtgärderna för att hindra smittspridningen av Coronaviruset ledde till en kraftigt ökad arbetslöshet under våren och sommaren 2020. Under våren 2021 har arbetslösheten stabiliserat sig på en hög nivå. I april var arbetslösheten 501 000 personer, eller 9,1 procent, säsongsrensad och utjämnad. Det var något lägre än i mars.³²

Arbetslösheten har ökat särskilt snabbt bland ungdomar. I april var 154 000 ungdomar (15–24 år) arbetslösa. Arbetslösheten bland ungdomar ökade kraftigt under våren och sommaren 2020, föll sedan under hösten men har ökat igen under vintern och våren 2021. Även bland utrikes födda ökade arbetslösheten betydligt under 2020 (se diagram 10).³³ Den privata tjänstesektorn – inte minst besöksnäringen, transportbranschen och serviceföretag – står för de

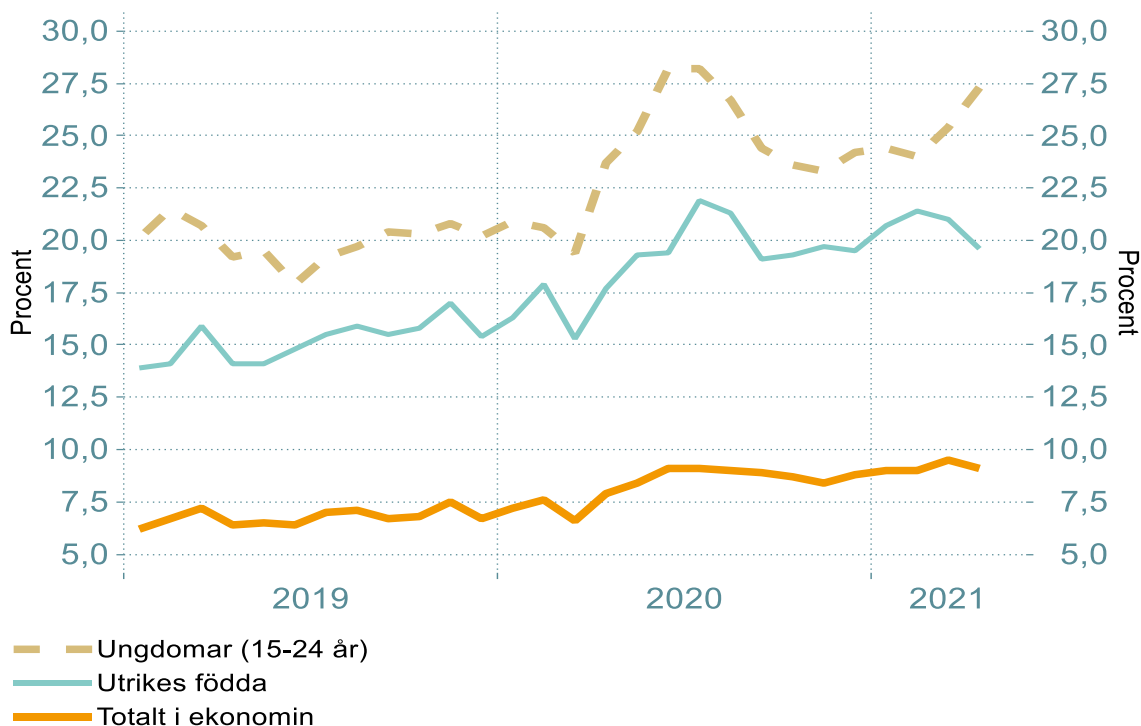
³¹ Arbetsförmedlingens, månadsstatistik.

³² SCB, AKU april 2021, [Sysselsättningen ökar \(scb.se\)](https://www.scb.se/nyheter/2021/04/sysselsattningen-okar)

³³ Ibid.

flesta ingångsjobben för unga och utrikes födda. Det är viktigt att de mest utsatta branscherna kan ta sig igenom krisen för att rädda jobben för dessa grupper.³⁴

Diagram 10: Arbetslösheten bland ungdomar och utrikes födda, januari 2019 till april 2021
Procent av arbetskraften i gruppen, säsongsrensad

Källa: SCB, AKU och [Macrobond](#).

Mellan den 1 mars 2020 och den 31 mars 2021 varslades 126 000 personer om uppsägning, ett genomsnitt på 10 500 i månaden. Av dem arbetade fyra av fem i tjänstesektorn. Mer än hälften av varslan lades i mars och april 2020. Varslen ökade något igen under tidiga hösten men har minskat under vintern. Under 2021 fram till 31 maj har 2 900 personer varslats om uppsägning varje månad vilket inte är fler än före Coronakrisen. Drygt 40 procent av de som varslats under 2021 arbetar inom handeln, transportbranschen samt uthyrning, fastighetsservice, resetjänster och andra stödtjänster.³⁵

Alla varsel leder dock inte till uppsägning. Av de som varslades mellan mars och juni 2020 hade 58 procent sagts upp ett halvår senare.³⁶

³⁴ Almega har studerat ingångsjobben för utrikes födda i utsatta områden. Studierna visar att jobb inom restaurang och transporttjänster är vanligast bland och jobb inom städning, hemservice och vård är vanligast bland kvinnor. Se bland annat <https://www.almega.se/2019/06/tjanstesektorn-ar-en-integrationsmotor-i-jarvaomradet/>

³⁵ Arbetsförmedlingen, veckostatistik. [Varsel - Arbetsförmedlingen \(arbetsformedlingen.se\)](#)

³⁶ Arbetsförmedlingen (2021) Varsel under pandemin. Uppföljning av varsel lagda mars-juni 2020, 26 januari.

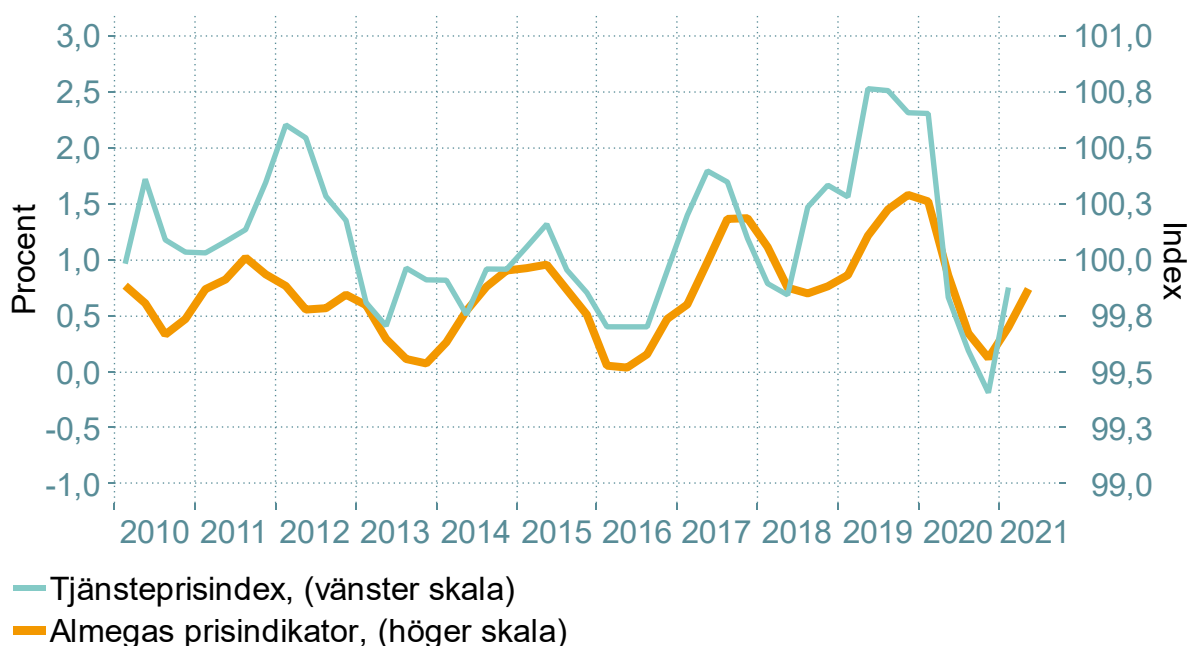

4 Tjänstepriserna på väg upp

4.1 Företagens försäljningspriser ökar igen

Under 2020 dämpades försäljningspriserna på tjänster avsevärt. Prisökningstakten föll från drygt 2 procent om året ner mot noll. Under det fjärde kvartalet 2020 föll tjänstepriserna på årsbasis vilket var första gången sedan Tjänsteprisindex började mätas 2005. Nu börjar dock tjänstepriserna återhämta sig. Under årets första kvartal ökade de privata tjänsteföretagens försäljningspriser med 1,2 procent jämfört med kvartalet innan. Ökningen på årsbasis var 0,8 procent.³⁷ Almegas prisindikator för det andra kvartalet tyder på att prisuppgången kommer att fortsätta.

Diagram 12: Almegas prisindikator för förändringen i tjänstepriser, kvartal två 2021

Källa: Almega, Konjunkturinstitutet (KI-barometern), SCB

Anm. Almegas prisindikator bygger på ett skattat samband mellan svar från tjänsteföretagen i Konjunkturinstitutets konjunkturbarometer och förändringen av försäljningspriserna enligt SCB:s tjänsteprisindex.

Ökningen av tjänstepriserna under det första kvartalet 2021 med 1,2 procent berodde främst på höjda priser på transporttjänster. Under det första kvartalet 2021 ökade priset på transporttjänster med 2,4 procent jämfört med kvartalet innan. Ökade priser på personaluthyrning och fastighetsservice samt fastighetstjänster bidrog också till den totala prisökningen under det första kvartalet.

Ökningen av tjänstepriserna på årsbasis med 0,8 procent berodde främst på ökade priser på transporttjänster med 3,2 procent på årsbasis medan fallande priser på Hotell och

³⁷ SCB, statistiknyhet 2021-05-07, [Årstakten för tjänsteprisindex åter positiv första kvartalet 2021 \(scb.se\)](https://www.scb.se/nyheter/2021/05/07/arsstakten-for-tjansteprisindex-ater-positiv-forsta-kvartalet-2021)

restaurangtjänster samt Information- och kommunikationstjänster bidrog till att dämpa prisökningen på årsbasis.

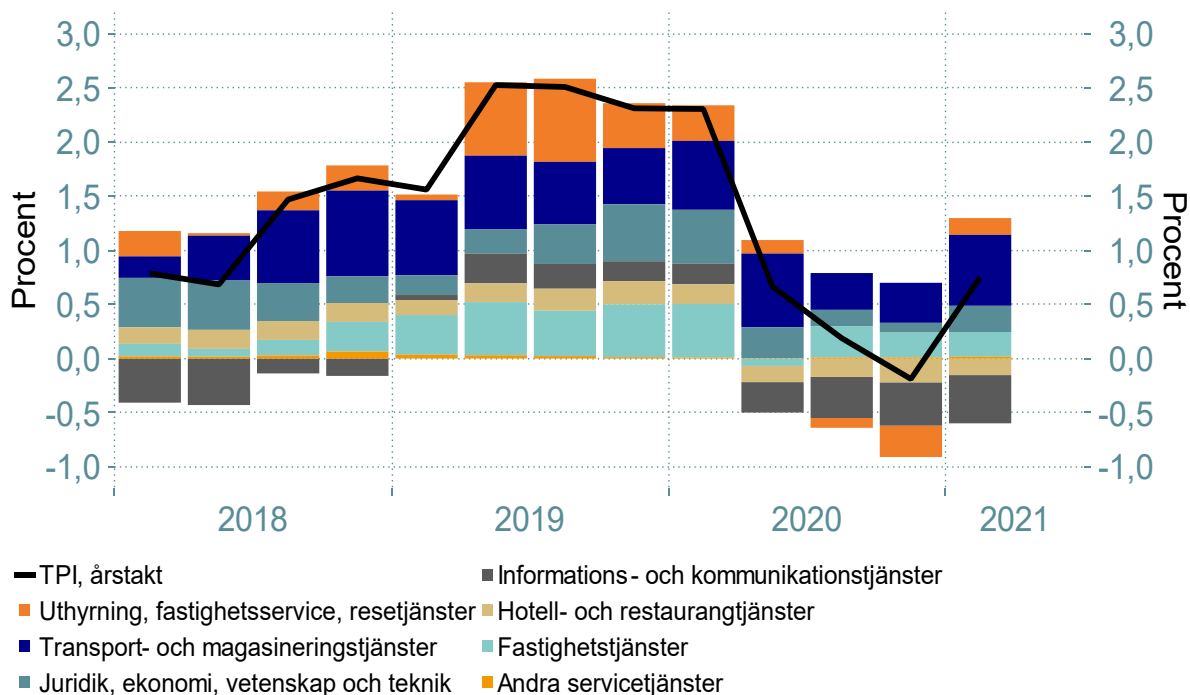
Tabell 8: Den årliga prisökningstakten inom tjänstebranscherna samt deras bidrag till förändringen i Tjänsteprisindex (TPI) det första kvartalet 2021

	Förändring årstakt, procent	Bidrag till TPI, procentenheter
Tjänsteprisindex (TPI)	0,8	0,8
Transport och magasinering	3,2	0,7
Hotell och restaurang	-2,9	-0,2
Information och kommunikation	-1,7	-0,4
Fastighetstjänster	1,7	0,2
Juridik, ekonomi, vetenskap och teknik	1,1	0,2
Uthyrning och andra stödtjänster	1,3	0,2
Andra tjänster	1,2	0,0

Källa: Almega, SCB (Tjänsteprisindex)

Diagram 13: Tjänstebranschernas bidrag till årsförändringen i Tjänsteprisindex (TPI)

Första kvartalet 2018 till första kvartalet 2021

Källa: SCB (Tjänsteprisindex)

I maj uppgav 91 procent av företagen i tjänstebranscherna att deras försäljningspriser varit oförändrade eller fallit de senaste tre månaderna. Andelen har varit i stort sett konstant under hela Coronakrisen. Åtta av tio tjänsteföretag räknar med oförändrade priser de närmaste tre månaderna. Andelen som tror på stigande priser har ökat något under våren 2021 jämfört med

hösten 2020. I de branscher där priserna fallit mest det senaste året – resetjänster samt hotell och restaurang – finns tydligare förväntningar om ökade priser de närmaste tre månaderna. Även arkitekter och tekniska konsulter samt bemanningsföretag, som också haft fallande priser under året, tror på ökade priser den närmaste framtiden.

Tabell 9: Företagens försäljningspriser. Utfall tre månader bakåt och förväntningar tre månader framåt, maj 2021

Nettotal, säsongrensat

	Utfall	Förväntningar
Tjänstesektorn	-2	8
Landtransporter	0	-1
Hotell och restauranger	-15	13
Datakonsulter	19	20
Finans- & försäkringsverksamhet	-2	-4
Fastighetsförvaltning	19	8
Juridiska & ekonomiska konsulter	16	22
Konsulter företagsledning	20	6
Arkitekter & tekniska konsulter	-26	10
Arbetsförmedling, bemanning mm	-10	12
Researrangörer och resebyråer	-16	35
Övriga företagstjänster	6	10

Källa: Konjunkturinstitutet

4.2 Konsumentpriserna ökar

Under 2020 dämpades konsumentprisökningarna på tjänster från drygt två procent i årstakt till strax under en procent. Under våren 2021 har dock konsumentpriserna börjat öka igen. I april ökade priserna på de tjänster som ingår i konsumentprisindex (KPI) med 2,4 procent på årsbasis. I maj föll prisökningstakten tillbaka något till 2,0 procent.

Ökningen av tjänstepriserna i maj förklaras av prisökningar på de flesta typer av tjänster. De största bidragen kom dock från hyreshöjningar på bostäder och ökade bostadskostnader för egna hem, ökade priser på bilbesiktning och bilförsäkringar samt inrikes resor och personliga tjänster (se tabell 11).

Tabell 10: Tjänstepriserna i KPI mars till maj 2021, årsförändring totalt och olika tjänsters bidrag i procentenheter

	Mars	April	Maj
Tjänstepriser totalt	1,6	2,4	2,0
Hyreslägenhet, bostadsrätt, garage	0,3	0,3	0,3
Egna hem, bostadsrätt: avskrivningar, inre reparation	0,2	0,2	0,2
Egna hem: tomträtt, fastighetskatt	0,0	0,0	0,0
Egna hem: försäkringsavgifter	0,0	0,0	0,0
Egna hem: vatten, avlopp, renhållning, sotning	0,1	0,1	0,1
Reparation och underhåll av bilar	0,1	0,1	0,1
Kontrollbesiktning, körskoleutbildning, bilförsäkringar	0,3	0,3	0,3
Inrikes resor exkl. båtresor, flyttning	0,2	0,3	0,2
Utrikes resor	0,0	-0,1	-0,1
Post	0,0	0,0	0,0
Teletjänster	0,0	0,1	0,1
Nöjen och rekreation minus TV-licens och spel	-0,1	0,1	0,1
Lotteri, Tips och Toto	0,1	0,1	0,1
Läkarvård	0,1	0,1	0,1
Tandläkararvode	0,0	0,1	0,0
Personlig hygien, tjänster	0,1	0,1	0,2
Vin, sprit, öl: restaurang	0,1	0,0	0,1
Förtäring utom hemmet	0,1	0,1	0,1
Logi	-0,1	0,1	0,0
Begravning, hemförsäkring, bank, utbildning	0,1	0,2	0,2
Reparation, hushållstjänster	0,0	0,0	0,0

Källa: Almega, SCB

Den totala inflationstakten i april för både varor och tjänster var 2,5 procent på årsbasis. I maj föll inflationstakten tillbaka något till 2,1 procent.³⁸

³⁸ SCB KPIF, Konsumentprisindex med fast ränta. I februari ökade KPIF med 1,4 procent på årsbasis.

5 Om tjänsteindikatorn

Almeegas *tjänsteindikator* har tagits fram av Almega från och med år 2001 för att ge en indikation om vart konjunkturen i den privata tjänstesektorn är på väg på kort sikt.³⁹ Indikatorn ger information för att tidigt kunna förutspå vändpunkter i konjunkturen, inom både tjänstesektorn och Sveriges ekonomi, eftersom den privata tjänstesektorn svarar för 52 procent av Sveriges BNP.

Almeegas tjänsteindikator täcker in cirka 90 procent av den privata tjänstesektorns förädlingsvärde och drygt 80 procent av dess sysselsättning.⁴⁰ Indikatorn bygger på en skattning av sambandet mellan tjänsteföretagens svar i Konjunkturinstitutets konjunkturbarometer och utfallet för produktionstillväxten i den privata tjänstesektorn enligt SCB:s tjänsteproduktionsindex. Skattningen utgår från sambandet mellan bland annat företagens förväntningar om det kommande kvartalets efterfråge- och produktionsutveckling och den faktiska utvecklingen av tjänsteproduktionen per kvartal enligt Statistiska Centralbyråns (SCB) tjänsteproduktionsindex.

Tjänsteindikatorn är beräknad i indexform där värdet 100 anger genomsnittet för den period som den bygger på (skattningen är gjord på data från och med år 2005). Indexvärden över 100 anger en högre tillväxt än det historiska genomsnittet och index under 100 på det motsatta. Indikatorn anger också om tillväxten kan förväntas öka, vara oförändrad eller minska under det närmaste kvartalet. Indikatorn är ledande och ligger två till tre månader före publiceringen av det faktiska utfallet från SCB.

Almeegas *arbetsmarknadsindikator* bygger på ett skattat samband mellan svar från tjänsteföretagen i Konjunkturinstitutets konjunkturbarometer och den privata tjänstesektorns sysselsättningsförändring enligt SCB:s kortperiodiska sysselsättningsstatistik. Arbetsmarknadsindikatorn bygger dessutom på uppgifter om vakansgraden i tjänstesektorn, som hämtas från SCB och uppdateras kvartalsvis. Indexvärdet 100 anger det historiska genomsnittet för indikatorn baserat på det skattade sambandet från och med år 2005.

Prisindikatorn bygger på ett skattat samband mellan svar från tjänsteföretagen i Konjunkturinstitutets konjunkturbarometer och förändringen av försäljningspriserna i den privata tjänstesektorn enligt SCB:s tjänsteprisindex. Värdet 100 anger den genomsnittliga prisökningstakten sedan 2006.

---

³⁹ Almeegas tjänsteindikator togs fram 2001 av Owe Danemar, Almeegas dåvarande chefekonom.

⁴⁰ De tjänstebranscher som saknas i KI-barometern är utbildning, hälso- och sjukvård, kultur, nöje och fritid samt samhällliga och hushållsnära tjänster inom näringslivet.

| 4 | **Almega**